

V. nebyly vůbec ještě provedeny. Protože pak žalovaná strana vedla ony exekuce výslovně zabavením pohledávek příslušejících povinnému ing. Bohdanu V. proti okresnímu úřadu v Brně, nemohla nabýti exekučního práva zástavního na pohledávkách týkajících se sporných částek, ježto v době exekučního zabavení nebylo ještě pohledávek těch. Nižší soudy zamítly přes to excindační žalobu žalující strany, zjistivše sice, že povinný ing. Bohdan V. pohledávky ty žalující straně postoupil, ale považující postupy ty následkem zákazu cesse ujednaného mezi ing. Bohdanem V. a okresním úřadem v B. za neplatné, ježto okresní úřad v B. jakožto postoupený dlužník postupy ty neuznal a jim se výslovně vzepřel. Tento právní názor je mylný, neboť, i když se zákaz postupu pohledávky, ujednaný mezi postupitelem a postoupeným dlužníkem, považuje za přípustný, může se zákazu postupu dovolávati jenom postoupený dlužník, jehož práva k pohledávce byla dotčena, nikoli však věřitel, který postup sám provedl a jehož práva tedy nikterak dotčena nebyla a nemůže se ho dovolávati ani vymáhající věřitel v exekuci proti postupiteli, neboť zabavením a prikázáním k vybrání nenabývá více práv, než měl jeho dlužník, který pohledávku postoupil (rozhodnutí 13824 Sb. n. s.). Rozhodnutí čis. 6720 Sb. n. s., na něž nižší soudy poukazují, jakož i rozhodnutí býv. n. s. ve Vídni sbírky Glaser-Unger n. ř. čis. 6043 a dále rozhodnutí čis. 5396 a 11334 Sb. n. s. týkají se vesměs případů, kde byl žalován postoupený dlužník a ten uplatňoval ve sporu zákaz postupu pohledávky. V souzeném případě mohl by tedy odporovati postupu a také exekuci na pohledávky jenom okresní úřad v B. jako poddlužník, kdyby jeho práva vyplývající z porušení zákazu postupu byla dotčena. I když nižší soudy zjistily, že okresní úřad v B. neprohlásil svého souhlasu s postupy pohledávek ing. Bohdana V. žalující straně, naopak, že se pokaždé proti postupům jemu oznamovaným ohradil, přece nevyvodil z porušení zákazu postupu pro sebe žádné důsledky, a složiv sporné částky podle § 307 ex. ř. na soud, dal na jevo, že si k částkám těm nároku nečiní a že je mu jedno, komu budou vyplaceny. Když tedy žalující straně byly pohledávky, jichž se týkají sporné u soudu uložené částky, povinným ing. Bohdanem V. platně postoupeny, kdežto žalované straně k pohledávkám těm uplatňované exekuční právo zástavní vůbec nepřísluší, jest žaloba plně odůvodněna.

Čís. 14845.

Předpis § 46 min. nař. čis. 81/10 ř. z.

Pojem »křížovatky« nelze rozšiřovati i na prostor za křížovatkou v technickém slova smyslu.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1936, Rv I 405/34.)

Srov. sb. n. s. čis. 6405.

Žalobce byl poraněn při přechodu jízdní dráhy autem řízeným žalovaným Vojtěchem L-em a vlastnický patřícím spolužalované Františce

F-ové. Nižší soudy neuznaly žalobou uplatňovaný nárok podle § 1 autom. zák. důvodem po právu, odvolací soud z těchto důvodů: Žalovaným podařilo se vyvinuti se podle § 2 autom. zák., jelikož dokázali, že škodnou událost zavinil si žalobce sám. Žalovaný L. zatácel obloukem z Příkopů (od Prašné brány) do Havířské ulice, jel rychlostí 8—9 km, tedy rychlostí v tomto místě přípustnou, dával houkačkou několikrát výstražné znamení dobře slyšitelné a měl do prava postavenou ručku po pravé straně auta připevněnou a vjel do levé strany Havířské ulice. Také auto ihned zastavil, jakmile vrazilo do žalobce, neboť žalobce pouze povalil. Z těchto okolností je zřejmo, že žalovaný L. jako řidič auta dbal všech opatrností uložených mu při provozu silostroje § 1299 obč. zák., nepřestal býti pánem svého vozidla a nelze mu přičítati opominutí, které by bylo v příčinné souvislosti s úrazem žalobce. Žalobce jako strana slyšen sice udává, že, než z chodníku vstoupil do jízdní dráhy, ohlížel se do prava i do leva, avšak nerozhlížel se dostatečně a dosti pozorně na levou stranu. Vždyť při řádné opatrnosti musil viděti auto žalované, když zahýbalo z Příkopů do Havířské ulice a musil také slyšeti jeho výstražné znamení. Avšak i potom, když žalobce vstoupil do jízdní dráhy a ulici přecházel, měl býti zvláště ostražitý, jmenovitě když přecházel v místě, které, jak sám tvrdí, jest silně frekventované. Místo toto žalobce přecházel obvykle rychlejším krokem a auto žalované ani neviděl, ač musil je viděti nebo aspoň slyšeti jeho výstražné znamení. Kdyby byl jak před vstoupením do jízdní dráhy, tak i v jízdní dráze zachoval náležité opatrnosti, jaké má býti použito při obyčejných schopnostech (§ 1297 obč. zák.), mohl včas auto shlédnouti a buď nepřecházeti nebo se zastaviti a tak srážce se škudným autem se vyhnouti. Porušením této opatrnosti zavinil si škodnou událost jedině sám, neboť žalovaný šofér, kterému se žalobce náhle z prava před chladičem objevil, nemohl již srážku se žalobcem odvrátiti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Právní názor dovolatelův, že na křižovatce by byla v den úrazu přípustna nejvyšší rychlost 6 km, jest ovšem v podstatě správný. Než dovolatel ve svých vývodech vychází z předpokladu odporujícího nenapadenému zjištění nižších soudů, že k úrazu došlo teprve potom, když žalovaný L. se svým autem již byl minul roh Příkopů a Havířské ul. a když byl již asi 4 až 5 kroků v ulici Havířské, nikoliv tedy na křižovatce. Pojem křižovatky nelze sice, jak bylo vysloveno v rozhodnutí čís. 6405 Sb. n. s., vykládati příliš úzce a vztahovati jej přesně toliko na prostor, kde se ulice přímo křižují, nýbrž lze jej podle okolností případu vztahovati také již na nějakou, technickými možnostmi silostroje přikázanou vzdálenost před tímto prostorem. Není ale rozumného důvodu, aby pojem křižovatky ve smyslu právnickém byl rozšiřován i na prostor za křižovatkou v technickém smyslu slova, a nebylo tedy závady, aby řidič silostroje nezvýšil rychlost pro křižovátku předepsanou, jakmile minul vlastní křižovátku,

to jest onen prostor, v němž pro jeho nebezpečnost je předepsána zmenšená rychlost, — nejsou-li tu ovšem jiné okolnosti, prikazující zvláštní opatrnost.

Čís. 14846.

K § 143 obč. zák.

Otcovská bába jest povinna k výživě jen tehdy, nemůže-li ji plnit otcovský děd.

Jde o nezákonnost, byla-li uložena vyživovací povinnost otcovskému dědu a bábě dítěte zároveň.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1936, R I 584/35.)

Nižší soudy vzavše za prokázáno, že rodiče oprávněných manželských dětí jsou nemajetní, uložily podle § 143 obč. zák. vyživovací povinnost jejich dědu a bábě z otcovské strany.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí a uvedl v

důvodech:

Podle čl. V. č. 1 zákona čís. 251/34 Sb. z. a n. jest nezákonné takové opatření nebo usnesení, které se přiči jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo anebo mělo býti na případ použito. Ustanovení § 143 druhá věta obč. zák. nepraví výslovně, že povinnost k výživě dětí přechází napřed na děda s otcovy strany a teprve, je-li tento nemajetný, na bábu s otcovy strany, nýbrž praví pouze, že péče o výživu dětí připadá rodičům otcovským. Uložil-li tedy rekursní soud povinnost k výživě dětí oběma rodičům otcovým, nepřiči se to sice jasnému a nepochybnému znění § 143 druhá věta obč. zák., avšak přiči se to nepochybnému smyslu zákona, ano z první věty § 143 obč. zák. jest podle § 6 obč. zák. souditi, že podle smyslu zákona přechází vyživovací povinnost postupně s děda na bábu, je-li i děd nemajetný, právě tak, jako přechází postupně vyživovací povinnost s nemajetného otce dětí na jejich matku. Druhá věta § 143 obč. zák. vyslovuje jen všeobecnou zásadu, že v případě nemajetnosti rodičů přechází vyživovací povinnost na rodiče otcovy, právě tak, jako i § 139 obč. zák. vyslovuje tutéž všeobecnou zásadu o plnění výživného rodiči (srovnej rozhodnutí čís. 2110 Sb. n. s.). Jest proto nezákonnost usnesení rekursního soudu v příčině obou dovolacích rekurentů právem vytýkána.

Čís. 14847.

Pokud může »vyúčtování« být předmětem odpůřícího nároku.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1936, Rv II 1064/33.)